

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของวิทยากรผู้สอนของรัฐวิสาหกิจ เกี่ยวกับวิธีการผู้สอนที่เหมาะสมกับวัสดุประสงค์ของการผู้สอน และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของวิทยากรผู้สอนภายในของรัฐวิสาหกิจ และวิทยากรผู้สอนภายนอก เกี่ยวกับวิธีการผู้สอนใดที่เหมาะสมกับวัสดุประสงค์ของการผู้สอน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ วิทยากรผู้สอน โดยผู้วิจัยแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ วิทยากรผู้สอนภายในของรัฐวิสาหกิจ และ วิทยากรผู้สอนภายนอก โดยกำหนดลักษณะของประชากร ไว้ดังนี้ คือ

วิทยากรผู้สอนภายใน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนหรือบรรยายในวิชาต่าง ๆ และ เป็นเจ้าหน้าที่หรือผู้ดูแลงานประจำของรัฐวิสาหกิจ

วิทยากรผู้สอนภายนอก หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้สอนหรือบรรยายในวิชาต่าง ๆ และมาจากการสถาบันการศึกษา หน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชน

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการสุ่มตัวอย่างง่าย (simple random sampling) จากวิทยากรของรัฐวิสาหกิจประเภทสาขาวิชานิโภุค และสาขาวิชานิพากในเขตกรุงเทพมหานครทั้งที่เป็นวิทยากรภายใน และวิทยากรภายนอก รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมด ๓๐๐ คน โดยแบ่งออกเป็น วิทยากรผู้สอนภายใน ๑๕๐ คน และวิทยากรผู้สอนภายนอก ๑๕๐ คน ผู้วิจัยได้สังเกตผลลัพธ์ไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจจำนวน ๑๕๐ ชุด และหน่วยงานที่ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจ ๑๕๐ ชุด รวมทั้งหมด ๓๐๐ ชุด ได้รับแบบสอบถามคืน ๑๘๒ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๖๗ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์และใช้ได้ในการ

วิจัย จำนวน 172 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 57.33 ตั้งแต่ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ล่องที่ได้รับคืน จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ใช้ได้

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถาม		แบบสอบถามที่ใช้ได้	
	ที่ล่อง	ที่ได้รับคืน	จำนวน	ร้อยละ
วิทยากรฝึกอบรมภายใน	150	120	115	76.66
วิทยากรภายนอก	150	62	57	38.00
รวม	300	182	172	57.33

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยคำนึงถึงการ
ความชัดเจนดังนี้

1.1 ศึกษาจากหนังสือ เอกสาร วารสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการฝึกอบรม
และวิธีการฝึกอบรม

1.2 ล้มภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรมของรัฐวิสาหกิจ เกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรมที่ใช้
ในงานฝึกอบรมรัฐวิสาหกิจ และล้มภาษณ์ผู้บริหารงานฝึกอบรมเกี่ยวกับวัสดุประสงค์ของการจัดการ
ฝึกอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐวิสาหกิจ

1.3 นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1.1 และ 1.2 มาเขียนเป็นแบบสອนถาม แบบสອนถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพล้วนตัวของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสອนถามที่ให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรมต่างๆ 12 วิธี ว่ามีความเหมาะสมสำหรับวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ของการฝึกอบรมในระดับใด วิธีการฝึกอบรม 12 วิธี คือ การบรรยาย การอภิปรายเป็นคณะ การซุ่มน้ำป่าสัก บทนาหล่มมติ การศึกษาเฉพาะกรณี การรวมกลุ่ม การสอนสำเร็จรูป การสัมมนา เกมการบริหาร การปฏิบัติงานในเวลาที่จำกัด การสอนงาน และการสาธิต

ลักษณะของแบบสອนถาม เป็นแบบมาลำดับขั้นการจัดค่า (rating scale) โดยผู้วิจัยกำหนดให้วิทยากรฝึกอบรมแสดงความคิดเห็น 4 สเกล คือ เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และไม่เหมาะสม

2. การหาความตรงตามเนื้อหา (content validity)

เมื่อสร้างแบบสອนถามลักษณะดังกล่าวข้างต้นแล้ว ได้ให้อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยตรวจสอบรายละเอียดข้อคำถามทุกข้อก่อนนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการฝึกอบรมของรัฐวิสาหกิจจำนวน 5 ท่าน ผู้ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถาม เพื่อให้ครอบคลุมรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมและวิธีการฝึกอบรม หลังจากนั้นนำผลที่ได้กลับมาพิจารณาร่วมกับอาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยอีกครั้งหนึ่ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสອนถาม และนำแบบสອนถามที่มีความตรงตามเนื้อหาแล้ว ไปทดลองใช้ (try out) กับวิทยากรฝึกอบรม ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตจำนวน 5 ท่าน

3. นำแบบสອนถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยล่วงแบบสอบถามให้แก่วิทยากรฝึกอบรมภายในรัฐวิสาหกิจ และวิทยากรฝึกอบรมภายนอกสถาบันการศึกษา หน่วยงานราชการ และหน่วยงานเอกชน จำนวน 300 ชุด โดยบางส่วนผู้วิจัยนำส่งและรับคืนด้วยตนเอง และบางส่วนได้นำส่งทางไปรษณีย์ไปยังวิทยากรฝึกอบรมภายนอกโดยตรง แล้วให้กลุ่มตัวอย่างล่วงกลับคืนทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยกำหนดรับแบบสอบถามคืน 4 สัปดาห์

2. แบบสอบถามที่ได้รับคืนจำนวน 182 ชุด คิดเป็นร้อยละ 60.67 ของแบบสอบถามทั้งหมด ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์โดยพิจารณาว่าได้ตอบครบถ้วนหรือ มีแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถใช้ในการวิจัยได้ จำนวน 172 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 57.33

เกณฑ์ในการให้คะแนน

ตอนที่ 1 นับจำนวนความถี่ของข้อคำถามแต่ละข้อ จึงไม่มีการให้คะแนน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเป็นแบบลำดับขั้นการจัดค่า 4 สเกล

ไม่เหมาะสม	ให้ 1	คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้ 2	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้ 3	คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้ 4	คะแนน

เกณฑ์ในการตัดสินคะแนนเฉลี่ย มีดังนี้คือ

1.00 - 1.49	หมายความว่า	เป็นวิธีการที่ไม่เหมาะสม
1.50 - 2.49	หมายความว่า	เป็นวิธีการที่เหมาะสมน้อย
2.50 - 3.49	หมายความว่า	เป็นวิธีการที่เหมาะสมปานกลาง
3.50 - 4.00	หมายความว่า	เป็นวิธีการที่เหมาะสมมาก

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ผู้วิจัยทำการคำนวณหาค่าสถิติ ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะภาพล่วงตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม หาความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ
2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม คำนวณโดยหาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ล่วงเบื้องเบนมาตรฐาน (S.D.) และ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยการทดสอบค่าที (t -test)

ศูนย์วิทยบรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย